

KORRALDUS

07.06.2023 nr DM-122467-23

Koke uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisest keeldumine

I. OTSUS

Arvestades alltoodut ning võttes aluseks MaaPS § 26, § 35 lõike 1 punkti 10, Keskkonnaameti 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5.1, Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“ punkti 4.3 ning tuginedes Kastre Vallavallavalitsuse 21.04.2023 kirjale nr 5-2/901 otsustan:

1.1 Keelduda Aktsiaselts Kunda Nordic Tsement geoloogilise uuringu loa andmisest Koke uuringuruumis.

1.2 Korraldus jõustub teatavaks tegemisest Aktsiaselts Kunda Nordic Tsement.

II. ASJAOLUD

Aktsiaselts Kunda Nordic Tsement (registrikood 10156772, aadress Jaama tn 2, Kunda linn, Viru-Nigula vald, Lääne-Viru maakond) esitas 21.12.2022 Keskkonnaametile Koke uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 21.12.2022 nr DM-122467-1, edaspidi *uuringuluba*).

Nõuetele vastav, korrigeeritud taotlus esitati 14.02.2023 (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 14.02.2023 dokumendina nr DM-122467-7).

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse geoloogilise uuringu loa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPSi erisusi.

Koke uuringuruum asub katastriüksusel Kastre metskond 26 (tunnus 18502:003:0076) ja see asub Koke külas, Kastre vallas, Tartu maakonnas. Kinnistu otstarve on 100% maatulundusmaa ja selle omanik on Eesti Vabariik (kinnistu valitseja Keskkonnaministeerium, volitatud asutus RMK). Uuringuruumi teenindusala paikneb kahel lahustükil kogupindalal 55,68 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga. Geoloogilise uuringu käigus plaanitakse rajada kuni 70 puurauku ja kuni 70 uuringukaevet uurimissügavusega on kuni 10 m. Uuritavateks maavaradeks on liiv ja kruus. Hüdrogeoloogilised katsetööd: veetaseme mõõtmine. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: terastikulise kooostise määramine ja

topograafiline mõõdistamine. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress: Männiku tee 104, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond). Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusala ei kattu maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Taotletava uuringuruumi teenindusala idapoolne lahustükk kattub maaparandussüsteemidega KIIPUSE (TP-643) (maaparandussüsteemide registri kood/ehitise kood 2104610710030/002) ja KIIPUSE (TP-643) (maaparandussüsteemide registri kood/ehitise kood 2104570010050/004). Lahustükil asuvad III kategooria kaitsealuste liikide *Platanthera bifolia* (kahelehine käokeel; Eesti looduse infosüsteemi koodid KLO9323785 ja KLO9323753) kasvukohad. Avalikus kasutuses oleva kohaliku Võruküla tee nr 5010001 äärmise sõiduraja välimine serv külgneb kohati lahustüki kirdepiiriga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolne lahustükk kattub maaparandussüsteemidega KIIPUSE (TP-643) (maaparandussüsteemide registri kood/ehitise kood 2104600020020/002), KIIPUSE (TP-643) (maaparandussüsteemide registri kood/ehitise kood 2104600020060/003) ning lahustüki lõunaosa kuni 3 m ulatuses maaparandussüsteemiga ROIU II (maaparandussüsteemide registri kood/ehitise kood 2104600020060/001). Lahustüki lõunaservast ~ 0,3 m kaugusel asub puurkaevu (EELISE kood PRK0019036) sanitaarkaitseala. Lahustüki lääneservast kuni 1,5 m ja 0,3 m kaugusel asuvad maaparandussüsteemid Sooru (maaparandussüsteemide registri kood/ehitise koodid vastavalt 2104600020020/001 ja 2104600020060/002). Lahustüki idaosa läbib Elektrilevi OÜ 1-20 kV elektriõhuliin MELLISTE:KUS (VID kood K1737805; kaitsevööndi laius 10 m) ja selle kaitsevöönd. Avalikus kasutuses oleva kohaliku Kiipuse tee nr 1850031 äärmise sõiduraja välimine serv asub lahustüki põhjapiirist kuni 1,7 m kaugusel.

Taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolse lahustüki lääne- ja keskosa kattub II kategooria kaitsealuse liigi *Picoides tridactylus* (laanerähn; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9131266) elupaigaga. Lisaks asuvad lahustükil III kategooria kaitsealuste liikide *Platanthera chlorantha* (rohekas käokeel; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9323684) ja *Neckera pennata* (sulgjas õhik; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9403037) kasvukohad ning vääriselupaigad VEP nr.209550 ja VEP nr.209549 (Eesti looduse infosüsteemi koodid VEP209550 ja VEP209549).

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet 06.01.2023 kiri nr 9-3/23/32-2). Paluti parandada uuringuloa taotlust.

Korrigeeritud taotlus nr T-L.MU/1016477 esitati 16.01.2020 (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 16.01.2023 dokumendina nr DM-122467-4).

Uuringuloa taotlust on kontrollinud teistkordselt maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet 20.01.2023 nr 9-3/23/32-4). Paluti parandada uuringuruumi pindala.

Nõuetele vastav, korrigeeritud taotlus nr T-L.MU/1016989 esitati 14.02.2023 (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 14.02.2023 dokumendina nr DM-122467-7).

Riigilõiv 400 € on tasutud 09.12.2022 riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt.

HMS § 48 lõike 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 22.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Avalikustamise käigus arvamusi ja ettepanekuid ei esitatud.

Keskkonnaamet teavitas 22.02.2023 kirjaga nr DM-122467-8 menetlusosalisi Koke uuringuruumile uuringuloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest.

Keskkonnaamet 23.02.2023 kirjaga nr DM-122467-11 küsis riigivara valitsejalt nõusolekut uuringuloa taotluse kohta.

Riigivara valitseja, Keskkonnaministeerium, nõustus 21.03.2023 kirjaga nr 13-1/23/797-4 geoloogilise uuringu teostamisega Koke uuringuruumis tingimustel:

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Tartumaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Uuringuloa taotluse menetluse käigus esitas 22.02.2023 e-kirjaga eraisik A.A. infopäringu uuringuloa taotluse kohta.

Uuringuloa taotluse menetluse käigus esitas Hiite Maja SA 05.03.2023 e-kirjaga vastuväited Koke uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 06.03.2023 kirjaga nr DM-122467-12):

*Idapoolse uuringuala vahetus naabruses asub looduslik pühapaik Kiigeoru hiiesalu, kus kasvavad vanad künnapuud ja asuvad Hiieallikas, ohvrikivid ja ohvrialtar. Hiie osaks on ka läbi pühapaiga voolav Kiipuse oja (kraav ETAK id 2332201). Ala on võetud mitmekordselt kaitse alla kui: kultuurimälestis 12794 nr Ohverdamiskoht "Kiigeoru hiiesalu"; loodusmälestis nr KLO4001062 Kiigeoru hiiesalu (Kiigeoru Hiiesalu ja ohvriallikas). Lisaks on samal alal looduskaitse alla võetud kaitstava liigi (künnapuu (*Ulmus laevis*)) kasvukoht KLO9300297.*

Kiigeoru hiiesalu on suure kultuurilise ja sotsiaalse väärtusega ajalooine looduslik pühapaik. Hiie naabruses maavarade kaevandamine rikuks selle rahu ja vaikust, seaks ohtu Hiieallika ja oja säilimise, tõenäoliselt tooks kaasa vanade hiiepuude murdumise ning häiriks suures määral hiie külastajaid. Samuti on uuringud vastuolus Tartumaa maakonnaplaneeringuga.

Eelnevast lähtudes on haruldase ja väärtusliku hiiesalu naabrusesse karjääri avamine täiesti vastuvõetamatu, mistõttu pole põhjust teha ka eelnevaid geoloogilisi uuringuid.

Keskkonnaamet 06.03.2023 kirjaga DM-122467-14 küsis Muinsuskaitseametilt arvamust Koke uuringuloa taotluse kohta kuna Kiigeoru hiiesalu ei paikne otseselt Koke uuringuruumis, vaid selle vahetus läheduses.

Muinsuskaitseamet 04.04.2023 kirjaga nr 1.1-7/422-1 juhis tähelepanu kultuurimälestise kaitset puudutavatele asjaoludele. Muinsuskaitseamet soovis tungivalt et kõige loodepoolsemat

uuringupunkti mitte rajada või nihutada, sest ala jääb tõenäoliselt tulevikus Ohvrikoht Pühäsalo reg-nr 12794 kaitsevööndisse, kus mälestise kaitsevööndi eesmärkidest lähtuvalt ei ole kaevandamine lubatud. Samuti sooviti olla kursis uuringutulemustega ja olla kaasatud planeeritavatesse tegevustesse uuringu alal (KMH menetlus, edasised load jmt).

Uuringuloe taotluse menetluse käigus esitas 06.03.2023 e-kirjaga (kirjale oli lisatud 236 allkirja) eraisik A.A. vastuväited Koke uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 06.03.2023 kirjana nr DM-122467-13): Kirjas toodi välja järgmised seisukohad uuringuloe andmisest keeldumise kohta.

1. Vastuväited võimaliku karjääri osas seal hulgas: majapidamiste lähedus, õigustatud ootus rohealale, Kiigeoru hiiesalu, mõju looduskeskkonnale, olemasolevad maardlad.
2. Vastuväited uuringule seal hulgas: ebamäärasus võimalike keskkonnamõtjude hindamisel, ebamäärasus uuringu ja võimalike kaevanduspiirkondade seostamisel, kahju lähedal olevate kinnistute omanikele, loa saajale juriidilise üleoleku võimaldamine.

Keskkonnaamet vastas eraisik A.A. vastuväidetele 05.04.2023 kirjaga nr DM-122467-18. Keskkonnaamet selgitas, et uuringuloe nõuetekohase taotluse saamisel on Keskkonnaametil kohustus võtta loa taotlus menetlusse ning vastavalt haldusmenetluse seaduse § 48 lõikele 1 teavitada sellest kõiki menetlusosalisi (sh kohalikku omavalitsust). Iga esitatud taotluse korral peab Keskkonnaamet kontrollima, kas esineb koheselt loa andmisest keeldumise aluseid, mis on sätestatud MaaPS §-s 35. Kui loa andmisest keeldumise aluseid ei esine, koostab Keskkonnaamet loa otsuse eelnõu. Geoloogilise uuringuloe andmisest keeldumise alused sätestab MaaPS § 35. Kuna keeldumise alused antud menetluse seisus puudusid ja tuginedes eelnevale, ei leidnud Keskkonnaamet põhjendatud alust uuringuloe andmisest Koke uuringuruumis keeldumiseks ning jätkas antud loa taotluste menetlemist oodates ära kohaliku omavalitsuse arvamuse.

Vastavalt MaaPS § 27 lõikele 7 saatis loa andja 22.02.2022 kirjaga nr DM-122467-10 uuringuloe taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohalikule omavalitsusele.

Kastre Vallavalitsus 21.04.2023 kirjaga nr 5-2/901 (otsus) ei nõustunud Aktsiaselts Kunda Nordic Tsement uuringuloe andmisega Koke uuringuruumis.

Keskkonnaamet 27.04.2022 kirjaga nr DM-122467-20 edastas taotlejale Kastre Vallavalitsuse 21.04.2023 kirja nr 5-2/901 ja palus kaaluda uuringuloe taotluse menetluse jätkamise põhjendatust ning esitada oma kirjalik seisukoht 21 päeva jooksul käesoleva kirja kättesaamisest alates.

Etteantud tähtjaks Aktsiaselts Kunda Nordic Tsement ei avaldanud oma seisukohta ja eeltoodu alusel järeldab Keskkonnaamet, et taotlejal puudub huvi menetluse edasise jätkamise osas. Kohaliku omavalitsuse mittenõustumine uuringuloe andmisega on endiselt jõus ning on Koke uuringuruumi uuringuloe andmisest keeldumise aluseks.

III. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lõike 2 kohaselt on maavara geoloogiline uuring maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lõike 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lõike 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lõikega 2.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse uuringuloa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise aluseid. Uuringuloa andmisest keeldumise alused selgitab välja uuringuloa andja.

MaaPS § 35 lõige 1 punkt 10 sätestab uuringuloa andmisest keeldumise alusena kohaliku omavalitsuse üksuse mittenõustumise uuringuloa andmisega. Kastre Vallavalitsuse 21.04.2023 kiri nr 5-2/901 on jõus ning seega tuleb Koke uuringuruumi uuringuloa andmisest keelduda.

Vastavalt MaaPS § 35 lõikele 3, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega, võib loa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmise nõusolekut Vabariigi Valitsuselt. Vabariigi Valitsus annab loa andmiseks nõusoleku, kui selleks on ülekaalukas riigi huvi. Uuringuloa taotleja ei ole avaldanud soovi Vabariigi Valitsuse poole pöördumiseks.

HMS § 49 lõike 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Aktsiaseltsilt Kunda Nordic Tsement 17.05.2023 kirjaga nr DM-122467-21 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmisest keeldumise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Aktsiaselts Kunda Nordic Tsement 18.05.2023 e-kirjaga nõustus uuringuloa andmisest keeldumise otsuse eelnõuga (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 18.05.2023 kirjana nr DM-122467-22).

VAIDLUSTAMINE

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses ning halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest vaide loa andjale või kaebuse halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Aivar Annamaa, Kastre Vallavalitsus, Maa-amet, Muinsuskaitseamet, Riigimetsa
Majandamise Keskus

Aare Mark 5064227
Aare.Mark@keskkonnaamet.ee